

Poging tot kleptoparasitisme van Boomvalk *Falco subbuteo* bij Torenvalk *Falco tinnunculus*

Vincent van der Spek

Op 3 mei 2018 fietste ik na een weinig productieve ochtend vogels ringen rond 10.30 uur door de duinen van Meijndel, Zuid-Holland. Rechts van mij zag ik een jagende adulte man Torenvalk *Falco tinnunculus*. Dit enige paar van het gebied geniet bekendheid omdat hun nest op de watertoren jarenlang met een webcam te volgen was via Beleef de Lente. Intussen maakte de Torenvalk een stootduik. Raak. Mijn aandacht werd vervolgens getrokken door een Boomvalk *Falco subbuteo* die vanaf links aan kwam vliegen. Tot mijn verbazing zette de vogel in een strakke lijn koers richting de Torenvalk, waarbij ik instinctief op mijn rem trapte en mijn verrekijker pakte. Niet veel later brak op een meter of 20 m hoogte een luchtgevecht los, met alarmkreten van beide vogels. Met de klauwen in elkaar gehaakt en om hun as draaiend tuimelden ze naar beneden. Ook toen de Torenvalk zijn prooi liet vallen, eindigde het gevecht niet. Slechts op een meter of drie boven de grond lieten ze elkaar los en vlogen ze beide een kant op, de prooi – bij nadere inspectie een adulte Rosse Woelmuis *Myodes glareolus* – op het fietspad achterlatend. Dit geweld kende daarmee drie verliezers (maar ook een winnaar, want mijn teleurstellende ringochtend was direct vergeten).

Kleptoparasitisme van Boomvalken is in diverse bronnen beschreven, en wordt daarmee ook vermeld in de handboeken (Cramp & Simmons 1980, Glutz van Blotzheim *et al.* 1971). Bijlsma (1980) noemt met name Torenvalken als slachtoffer, eenmaal ook een Roodpootvalk *Falco vespertinus* (die een Rosse Woelmuis werd ontfutseld). Ook in De Takkeling kwam al eerder kleptoparasitisme van Boomvalk bij Torenvalk aan bod (van der Poel 2012). Andersom, waarbij Boomvalk het slachtoffer was van kleptoparasitisme van Torenvalk, komt overigens evengoed voor (Kampf 2003). Het is praktisch onmogelijk gericht veldonderzoek te doen naar dit relatief weinig waargenomen gedrag. Daarom is het, ondanks eerdere publicaties, waardevol om dit soort gevallen te blijven publiceren, omdat ze bij elkaar meer inzicht verschaffen.

Summary

Spek V. van der 2018. Attempted kleptoparasitism of Hobby *Falco subbuteo*. De Takkeling 26: 227-228.

On 3 May 2018 a Hobby tried to snatch a prey item caught seconds earlier by an adult male Kestrel *Falco tinnunculus* in Meijndel, the western Netherlands. In an aerial fight, that started some 20 m above the ground, the birds tumbled down, both uttering distress calls. The Kestrel dropped its prey in the process. The birds parted a few meters from the ground and flew away in different directions. The prey was left on the ground, where it was identified as a Bank Vole *Myodes glareolus*.

Literatuur

- Bijlsma R. 1980. De Boomvalk. Kosmos, Amsterdam/Antwerpen.
- Cramp S. & Simmons K.E.L. (eds). 1980. The Birds of the Western Palearctic, Vol. II: 320. Oxford University Press, Oxford.
- van der Poel P. 2012. Kleptoparasitisme door Boomvalk *Falco subbuteo*. De Takkeling 19: 219-220
- Kampf R. 2003. Kleptoparasitisme en verstoppert van prooien door roofvogels. De Takkeling 11: 77.
- Glutz von Blotzheim U., Bauer K.M. & Bezzel E. 1971. Handbuch der Vögel Mitteleuropas, Band 4: 817-818. Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.

Adres: Acaciastraat 212, 2565 KJ Den Haag, v.vanderspek@gmail.com

Adulte Boomvalk valt volwassen vrouwtje Wespindief lastig, Wapserveld, 26 juni 2016 (Foto: Rob Bijlsma). *Adult Hobby harrasses adult female Honey-buzzard, Wapserveld, 26 June 2016.*